

FADUUSHA - MAXAAD SAMEYN KARTAA

WAA MAXAY FADUULIN?

Faduushu ama daan-daansigu waa ficil si joogta ah qof loogu sameeyo ama loogu hanjabo taas oo qofka ku sababta cabsi, isla hadal, fikir ama qofka oo wax yeelaysa maskax ahaan.

IN CARUURTA LOGU WACO MAGAC XUN MA WAXAY NOQON KARTAA FADUUL?

Haa, hadii qof loogu Waco magac xun waxay noqonkartaa faduul. Haddii lagu celceliyo waxay sababi kartaa cabsi ama dhaawici kartaa ciyaalka.

FADUSHA QOFWALBO MA SAMEYN KARTAA?

Dabcan! faduushu waxay ku salaysan tahay farqiga u dhaxeeya dadka sida jinsiyadda, diinta, cuuryaanimada, xaalada qaxootinimada, wadanka aa u dhalatay, xaalada jinsiga la xiriira - nin mase dumar, muuqaal kaaga sida uu yahay iyo kuwo kale sidaa darteed faduushu ma waxyeelaysa caruurta oo kaliya laakiin si guud ayey saamayn ugu leeydahay bulshooyinka iyo dadka marqaati u ahaa ama waayo aragtinimada u leh.

Markaan la hadlo Maamulada iskuulka maxay ka qaban karaan faduusha?

In lala hadlo maamulayaasha iyo macalimiinta iskuulka waa muhiim.

- Keen qoraal faah faahsan oo cadaynaya in canugaaga lagu faduuliyey iskuulka.
- Waxaad la kulmi kartaa macalimiinta iskuulka adoo weydiinaya canugaaga xaaladihiisa sida uu caruurta uula socdo haddii ay jiraa dabecado gedisan oo ay ku arkeen iyo kasoo kabsashadiisa dhacdada ku dhacday.
- Haddii aad wal wal ka qabto in ay canugaaga saamayn maskaxeed ku reebtay faduusha caruurta kale waxaad la kulmi kartaa la taliye dhanka maskaxda ah ama dhaqtarka qoyskaaga.
- Haddii aad ogaato in kulankaaggii macalimiinta iskuulku uusan saamayn yeelan ama wax is bedel ah keenin waa inaad la kulantaa maamulaha iskuulka.
- Mar walba qoraal kasamee kulamada aad macalimiinta iyo maamulka iskuulka la yeelatid meelna ku xafid.

Maxaad ka filan kartaa maamulayaasha iskuulku in ay sameeyaan si ay u xaliyaan dhibaata faduusha?

- iskuulku waa in uu si deg deg wax uga qabtaa dhibaatooyinka faduusha
- Masuuliyiinta iskuulku ma qaban karaan kulan dhex mara ardayda la faduuliyey iyo kuwa wax faduuliyey si ay u dhex dhexaadiyaan.
- Waa in ay dhinac walba si gooniya ula kulmaan oo kuwa wax faduuliyey u sheegaan in aan la aqbali Karin faduul dambe kuwa la faduuliyeyna nabadgalyadooda la sugaa loona sheegaa in aysan saamayn ku yeelan faduushu.

Sources:

1. Learning for Justice. (n.d.). Bullying Basics. Retrieved July 17, 2025, from <https://www.learningforjustice.org/professional-development/bullying-basics>
2. Cyberbullying Research Center. (n.d.). Cyberbullying Research Center. Retrieved July 17, 2025, from <https://cyberbullying.org/>

Hadii cunug la faduuliyey dadka qaan gaar ka ahi maxay samayn karaan?

Dad ka qaan gaarka ah waxaa jira tilaabooyin badan oo ay qaadi karaan hadey la kulmaan caruur lagu faduulshay sida caawinta caruurta la faduulshay.

Sabab too ah faduushu waxay dhacdaa marka dad ka qaan gaarka ahi uusan meesha joogin, waa muhiim in aad cunuga lahadashid xiliga dhacdada.

La hadlid canuga waxa uu yahay faduushu iyo haddey jiraan caruur kale oo ku maadsada.

Marka aad lahad laysid canuga qoraal ka samee wax walba oo canugu kuu sheego sida haddey jiraan dhacdooyin kale oo soo qabsaday sidoo kale isku day in aad ogaato hadduu canugu garanayo magacyada caruurta ku maadsata.

Ku dhiiri gali canuga in uu dadka qaan gaarka ah u sheego waxa kasta oo faduul ah ama maadi la xariira oo iskuukiisa ka dhaca

Arinta canuga kala hadal macalinkiisa iyo shaqaalaha iskuulka?

U soojeedi ama usheeg in la sameeyo tababar kusaabsan ka hortaga faduusha.

Ku dhiiri gali caruurta in ay lasaaxiibaan kuwa la faduulshay hadii ay yaqaanaan iyo hadii kalaba. ku dhiira gali ayagana inay la saaxiibaan caruurta kale intii ay waxka sheegi lahaayeen.

Caruurta maxey ka qaban karaan faduushu?

Waxay garab istaagi karaan caruurta la faduulshay si saaxibtinimo ah ama inay isku fasal yihiin.

Caruurta waxey la hadli karaan qof masuul ah oo waxey ogeysiin karaan waxa dhacaya.

Waxay isbaran karaan caruurta kale oo la saaxiibi karaan halkii ay ku dacayadeyn lahayeen duwanaanshahooda.

Caruurta si shakhsi ah ama khadkaba waa ka saaxiibi karaan.

Agabyada aqoon kororsiga - Riix linkyada hoose

[Southern Poverty Law Center - Hatewatch Nebraska](#) [Appleseed ACLU of Nebraska](#) [CivilRights.org](#)

[NAPABA Hate Crime Resources](#) [Facing History & Ourselves](#) [Nebraska Department of Education](#) [Learning for Justice](#) [Education Week](#)

[National Bullying Prevention Center](#) [The Trevor Project](#) [Facing History & Ourselves](#)